

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 69/26

Luxembourg, 12. maj 2026

Sodba Sodišča v zadevi C-797/23 | Meta Platforms Ireland (Pravično nadomestilo)

Države članice lahko določijo, da imajo založniki medijskih publikacij pravico do pravičnega nadomestila, kadar ponudnikom spletnih storitev dovolijo uporabo svojih publikacij

Sodišču je bila predložena zadeva v zvezi s tožbo, ki jo je družba Meta vložila zoper odločbo italijanskega urada za nadzor komunikacij (AGCOM). Po mnenju družbe Meta italijanska zakonodaja, ki določa sistem za zagotavljanje pravičnega nadomestila za spletno uporabo medijskih publikacij, krši evropski okvir v zvezi s pravicami založnikov na enotnem digitalnem trgu.

Sodišče je razsodilo, da je pravica založnikov do pravičnega nadomestila združljiva s pravom Unije, pod pogojem, da to nadomestilo pomeni ekonomsko protidajatev za dovoljenje za spletno uporabo njihovih publikacij. Poleg tega morajo založniki imeti možnost, da ne dajo takega dovoljenja, oziroma možnost, da dovoljenje dajo brezplačno. Poleg tega se od ponudnikov, ki teh publikacij ne uporabljajo, ne sme zahtevati nobeno plačilo.

Obveznosti, naložene ponudnikom, da začnejo pogajanja z založniki, ne da bi v tem obdobju omejili vidnost vsebin, in da zagotovijo podatke, potrebne za izračun nadomestila, so upravičene, čeprav omejujejo svobodo gospodarske pobude, saj prispevajo k uresničevanju ciljev prava Unije, da se zagotovi učinkovit in pravičen trg avtorskih pravic ter da se založnikom omogoči amortizacija njihovih naložb.

Sodišče je ugotovilo, da takšne obveznosti, ki krepijo zaščito založnikov, omogočajo vzpostavitev pravičnega ravnovesja med svobodo gospodarske pobude na eni strani in pravico do intelektualne lastnine ter pravico do svobode in pluralnosti medijev na drugi strani.

Razvoj digitalnih tehnologij je močno spremenil medijski sektor, zlasti sektor tiskanih medijev, ki se sooča s spremembami navad uporabnikov, razvojem spletnih storitev pregleda tiska in konkurenco novih digitalnih kanalov. Te spremembe so povzročile drastičen upad prihodkov založnikov, kar ogroža njihov poslovni model in njihovo ključno vlogo v demokratičnih družbah. Da bi se to odpravilo, je bilo sprejetih več zakonodajnih pobud, vključno z **Direktivo o avtorskih pravicah na enotnem digitalnem trgu**.¹ S to direktivo se uvaja posebna sorodna pravica v korist založnikov medijskih publikacij za spletno uporabo njihovih publikacij s strani ponudnikov storitev informacijske družbe, ki jim med drugim omogoča, **da dovolijo ali prepovejo tako uporabo**.²

Italijanski zakonodajalec je navedeno direktivo prenesel tako, da je v korist založnikov določil **pravico do pravičnega nadomestila** za spletno uporabo njihovih publikacij in sistem za zagotovitev tega nadomestila. Italijanska zakonodaja tako ponudnikom storitev nalaga, da se o takem plačilu pogajajo z založniki, ne da bi v obdobju teh pogajanj omejili vidnost vsebin v iskalnih rezultatih, in zagotovijo podatke, potrebne za izračun tega nadomestila. Italijanska zakonodaja poleg tega pooblašča urad za nadzor komunikacij (AGCOM), da določi merila za to nadomestilo, ga določi v primeru nesoglasja in zagotovi spoštovanje obveznosti obveščanja, ki velja za ponudnike, tudi s sankcijami.

Leta 2023 je AGCOM na podlagi te nacionalne zakonodaje opredelil merila za določitev pravičnega nadomestila za spletno uporabo medijskih publikacij s strani ponudnikov storitev informacijske družbe.

Eden od teh ponudnikov, družba Meta Platforms Ireland,³ je pri deželnem upravnem sodišču za Lacij (Italija) vložil tožbo za odpravo tega sklepa. Družba Meta je izpodbijala združljivost tega sklepa in navedene italijanske zakonodaje s pravom Unije, zlasti z zadevno direktivo in svobodo gospodarske pobude, ki je zagotovljena z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

Nacionalno sodišče je zato zadevo predložilo Sodišču, da preveri, ali je nacionalni pravni okvir združljiv s pravom Unije.

Sodišče je ugotovilo, da **je namen Direktive založnikom podeliti izključne pravice reproduciranja in dajanja njihovih medijskih publikacij na voljo javnosti**, pri čemer državam članicam pušča polje proste presoje za določitev podrobnih pravil za izvajanje teh pravic.

V tem kontekstu je **pravica založnikov medijskih publikacij do pravičnega nadomestila dopustna pod pogojem, da to nadomestilo pomeni ekonomsko protidajatev za dovoljenje ponudnikom**, da te publikacije reproducirajo ali jih dajejo na voljo javnosti, **in pod pogojem, da imajo ti založniki možnost, da ne dajo takega dovoljenja, oziroma možnost, da dovoljenje dajo brezplačno**. Poleg tega **ponudnikom ni mogoče naložiti plačila, kadar takih publikacij ne uporabljajo**. Nacionalno sodišče mora preveriti, ali italijanska zakonodaja spoštuje te pogoje.

Obveznosti, naložene ponudnikom, da začnejo **pogajanja** z založniki, ne da bi v tem obdobju **omejili vidnost vsebin**, in da **zagotovijo podatke, potrebne za izračun nadomestila, so prav tako dopustne**, saj se s temi obveznostmi **zagotavlja pravičnost** teh pogajanj in tako prispevajo k uresničevanju cilja varstva založnikov. Zgolj ponudniki imajo namreč na voljo informacije, na podlagi katerih je mogoče oceniti ekonomsko vrednost spletne uporabe medijskih publikacij, kot so prihodki, ustvarjeni ali pričakovani s tako uporabo. Zato so založniki pri določanju pravičnega nadomestila v slabšem pogajalskem položaju v primerjavi s temi ponudniki. Poleg tega obveznost, da se med pogajaji ne sme omejevati vidnost publikacij, omogoča, da se prepreči izvajanje pritiska na založnike ali prikrivanje ekonomske vrednosti uporabe njihovih medijskih publikacij.

Prav tako **so pooblastila, ki so AGCOM dodeljena** z italijansko zakonodajo, **dopustna**, saj je njihov namen **zagotoviti učinkovito izvajanje pravic, priznanih založnikom**.

Nazadnje, Sodišče je ugotovilo, da **te obveznosti, skupaj s pooblastilom AGCOM za izrekanje sankcij, sicer pomenijo omejitev svobode gospodarske pobude**⁴ ponudnikov.

Vendar je ugotovilo, da **je ta omejitev**, s pridržkom preveritve s strani predložitvenega sodišča, **upravičena in sorazmerna glede na cilje prava Unije**, da se zagotovi učinkovit in pravičen trg avtorskih pravic ter da se založnikom omogoči amortizacija naložb, ki jih zahteva produkcija njihovih publikacij. Sodišče je še posebej navedlo, da naložitev takih obveznosti ponudnikom omogoča vzpostavitev **pravičnega ravnovesja** med **svobodo gospodarske pobude** na eni strani in **pravico intelektualne lastnine** ter pravico do **svobode in pluralnosti medijev** na drugi strani.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek sodbe, kadar je bil ta povzetek pripravljen](#), sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“. ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ [Direktiva \(EU\) 2019/790](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES.

² Člen 15 Direktive 2019/790.

³ Ta družba je znana zlasti po tem, da je upravljavec spletnega družbenega omrežja Facebook.

⁴ Člen 16 Listine o temeljnih pravicah.